

Ekonomie práce: Nezaměstnanost

Vysvětlení

- Tento leaflet obsahuje příklady na procvičení k tématu Nezaměstnanost, které se probírá na poslední přednášce.
- Účelem tohoto dokumentu je poskytnout studentům příklady na procvičení k tématu Nezaměstnanost, které se sice neprocvičují na žádném semináři, které ale mohou být v nějaké podobě součástí závěrečného testu.

Nezaměstnanost

1. Popište jednotlivé druhy nezaměstnanosti. Co je důvodem jejich vzniku? Které z nich představují pro vývoj ekonomiky větší problém? Jakým způsobem na ně může reagovat hospodářská politika?
2. Nejsledovanějším ukazatelem situace na trhu práce je míra nezaměstnanosti. V čem je omezena vypovídací schopnost tohoto ukazatele?
3. Předpokládejte, že všichni pracovníci v ekonomice (LF) jsou buď zaměstnaní (E) nebo nezaměstnaní (U). Pokud označíme pravděpodobnost ztráty zaměstnání jako l a pravděpodobnost nalezení nového zaměstnání jako h , jakým způsobem můžeme pomocí těchto pravděpodobností vyjádřit rovnovážnou míru nezaměstnanosti? Vysvětlete odvození tohoto vztahu.
4. Uvažujte zemi, která má 100 miliónů obyvatel. Obyvatelé mohou být rozděleni do tří kategorií: zaměstnaných (E), nezaměstnaných (U) a lidí, kteří jsou mimo pracovní sílu (OLF). Následující tabulka uvádí pravděpodobnosti přechodu mezi jednotlivými kategoriemi.

	přechod do			
	E	U	OLF	
přechod z	E	0.94	0.02	0.04
	U	0.20	0.65	0.15
	OLF	0.05	0.03	0.92

Pravděpodobnosti přechodu mohou být interpretovány následovně: 2 % pracovníků, kteří jsou zaměstnaní, se v daném roce stanou nezaměstnanými, 20 % nezaměstnaných najdou práci a budou figurovat v kategorii zaměstnaných, atd. Jaká bude přirozená míra nezaměstnanosti? ($UR = 10.646$ %)

5. Předpokládejme, že mezní příjem z hledání práce je ve tvaru $MR = 50 - 1.5w$, kde w je aktuální mzdová nabídka. Mezní náklady hledání jsou dány jako $MC = 5 + w$.
 - (a) Proč je mezní příjem z hledání práce negativní funkcí aktuální mzdové nabídky?
 - (b) Jaká je ekonomická interpretace vertikálního průsečíku křivky mezních nákladů hledání; jinými slovy, co znamená, že průsečík je roven 5? Co znamená, že sklon křivky mezních nákladů hledání je roven jedné?
 - (c) Jaká je požadovaná (rezervační) mzda pracovníka? Bude tento pracovník ochoten přijmout práci za mzdu rovnu 15 dolarům?

- (d) Předpokládejme, že podpora v nezaměstnanosti se sníží, což způsobí, že mezní náklady hledání se zvýší na $MC = 20 + w$. Jaká bude nová požadovaná (rezervační) mzda? Bude tento pracovník ochoten přijmout práci za mzdu rovnou 15 dolarům?
6. Uvažujme dva nezaměstnané pracovníky: jeden má 25 let, druhý 55 let. Oba mají srovnatelnou kvalifikaci a mají podobné rozložení mzdových nabídek. Který pracovník bude požadovat vyšší mzdu? Může *teorie hledání práce (job search theory)* vysvětlit, proč se míra nezaměstnanosti mladých lidí liší od míry nezaměstnanosti starších?
 7. Jaký dopad má podpora v nezaměstnanosti na dobu hledání práce a míru nezaměstnanosti?
 8. Vysvětlete *hypotézu mezičasové substituce* a *hypotézu sektorové změny*.
 9. Proč efektivnostní mzdy mohou generovat nedobrovolnou nezaměstnanost? Které faktory zabraňují, aby se při efektivnostních mzdách vyčistil trh práce? Vysvětlete slovně i graficky.
 10. Vysvětlete podstatu *teorie implicitních kontraktů*. Proč mohou způsobovat nezaměstnanost?
 11. Předpokládejme, že vláda zvýší podporu v nezaměstnanosti. V určitém odvětví se nyní platí efektivnostní mzdy, aby pracovníci byli motivováni neulejvat se. Jaký bude mít toto opatření dopad na výši efektivnostních mezd a míru nezaměstnanosti v tomto odvětví? Graficky znázorněte.
 12. Vysvětlete model *Phillipsovy křivky*. Proč je Phillipsova křivka v krátkém období klesající a v dlouhém období vertikální? Jakou roli přitom hrají očekávání? Jak spolu souvisí Phillipsova křivka a přirozená míra nezaměstnanosti?
 13. Diskutujte možné důvody, proč je nezaměstnanost v Evropě v posledních desetiletích výrazně vyšší než v USA.